

รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว

วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าว

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ จำนวน ๗๒ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าว ๔๓,๓๕๘,๒๒๕ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าว ในสัปดาห์นี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล* พื้นที่การระบาด ๒๘๔ ไร่ ในข้าวอายุช่วงมากกว่า ๖๐ วัน พบการระบาดในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่

- จังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอนาหมื่น
- จังหวัดราชบุรี ได้แก่ อำเภอปากท่อ
- จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ อำเภอเขาย้อย

โรคไหม้** พื้นที่การระบาด ๓๓,๗๖๕ ไร่ ในระดับรุนแรง ๘,๔๗๔ ไร่ และในระดับไม่รุนแรง ๒๕,๒๙๑ ไร่ (ลดลง ๑๖,๕๑๙ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๑๑ จังหวัด ดังนี้

- จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ อำเภอพิบูลย์รักษ์
- จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอโนนไทย ขามทะเลสอ และอำเภอขามสะแกแสง
- จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอพิบูลมังสาหาร ตระการพืชผล น้ำยืน และอำเภอสว่างวีระวงศ์
- จังหวัดสกลนคร ได้แก่ อำเภอคำตากล้า
- จังหวัดหนองคาย ได้แก่ อำเภอเมือง ท่าบ่อ สระใคร ศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพธิ์ตาก
- จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ อำเภอหนองสูง
- จังหวัดพะเยา ได้แก่ อำเภอปง และอำเภอภูกามยาว
- จังหวัดลำปาง ได้แก่ อำเภอแจ้ห่ม
- จังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอป่าแดด ขุนตาล และอำเภอพญาเม็งราย
- จังหวัดน่าน ได้แก่ อำเภอนาน้อย เวียงสา บ่อเกลือ นาหมื่น และอำเภอปัว
- จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภอเนินมะปราง

๒. การคาดการณ์

จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมย้อนหลัง ๗ วันจากสถานีตรวจวัด (Gistda) สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาย้อนหลัง ๗ วัน (๔ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) ล่วงหน้า ๗ วัน (๑๒- ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘)

๒.๑ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสภาพอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๘ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๖๕-๗๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด(Gistda) ศูนย์วิจัยข้าว จ.สุพรรณบุรี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๑ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๔.๔ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๑๒-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๒๐-๔๐ และช่วงวันที่ ๑๔-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ อุณหภูมิจะลดลง ๑-๒ องศาเซลเซียส และมีหมอกในตอนเช้า ได้แก่พื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทองพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ราชบุรี เพชรบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี ให้เกษตรกรหมั่นตรวจสอบในแปลงข้าวที่ปลูกใหม่ ระยะกล้า และแปลงข้าวที่มีการใช้พันธุ์ที่อ่อนแอ เนื่องจากจะมีการเคลื่อนย้ายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล จากแปลงข้าวที่แก่และแปลงข้าวที่เก็บเกี่ยวไปสู่แปลงพื้นที่ปลูกใหม่

๒.๒ พื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าว เป็นพื้นที่ที่มีสภาพอากาศ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๒๕ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยมากกว่า ๘๐ % จากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมจากสถานีตรวจวัด (Gistda) ต.จันจรั อ.แม่จัน จ.เชียงราย อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๔.๖ % บ้านห้วยดื้อ ต.ศรภูมิ อ.ท่าวังผา จ.น่าน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๑.๙ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๙๔.๗ % ต.ตำเจริญ อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๑๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๙.๕๙ % และข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาในช่วงวันที่ ๑๒-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกกระจายทั่วไป ร้อยละ ๒๐-๔๐ และช่วงวันที่ ๑๔-๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ อุณหภูมิจะลดลง ๑-๒ องศาเซลเซียส และมีหมอกในตอนเช้า ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรคไหม้ โดยขณะนี้ข้าวส่วนใหญ่อยู่ในระยะออกรวงจนถึงระยะเก็บเกี่ยว โดยเฉพาะในแปลงที่ปลูกข้าวหนาแน่น และปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.๑๕ และกข.๖ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคไหม้ข้าวมาก จึงควรเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ในข้าวที่กำลังออกรวง ถ้าเกิดโรคไหม้ระบาดในระยะนี้ จะทำให้ความเสียหายแก่ผลผลิตเป็นอย่างมาก ซึ่งได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา ลำปาง น่าน พิษณุโลก นครราชสีมา อุตรธานี อุบลราชธานี หนองคาย สกลนคร และมุกดาหาร

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช ได้จัดทำข่าวเตือนการระบาดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคไหม้ข้าว ทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร และกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุตรธานี มุกดาหาร นครราชสีมา อุบลราชธานี สกลนคร หนองคาย พะเยา ลำปาง เชียงราย พิษณุโลก และน่าน แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและงดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะนี้เพื่อควบคุมโรคไหม้ข้าว รวมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน เพชรบุรี และราชบุรี แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราบิวเวอเรีย ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และแนะนำให้เกษตรกรใช้สารเคมีกำจัดตามคำแนะนำของกรมการข้าว

ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดที่เคยพบการระบาดและพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด ๔๒ จังหวัด เตรียมความพร้อมในพื้นที่ระบาดซ้ำซากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นอีก โดยได้จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ทั้งหมดจำนวน ๘๐๙ แปลง ศจช. ในพื้นที่เสี่ยงเร่งผลิตรายละเอียดเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย และรณรงค์ให้สมาชิกใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกข้าว ๗๒ จังหวัด ๕,๑๗๔ ตำบล

*จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๒ จังหวัด ๓,๓๙๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๐ และ ๖๕.๖๐ ตามลำดับ

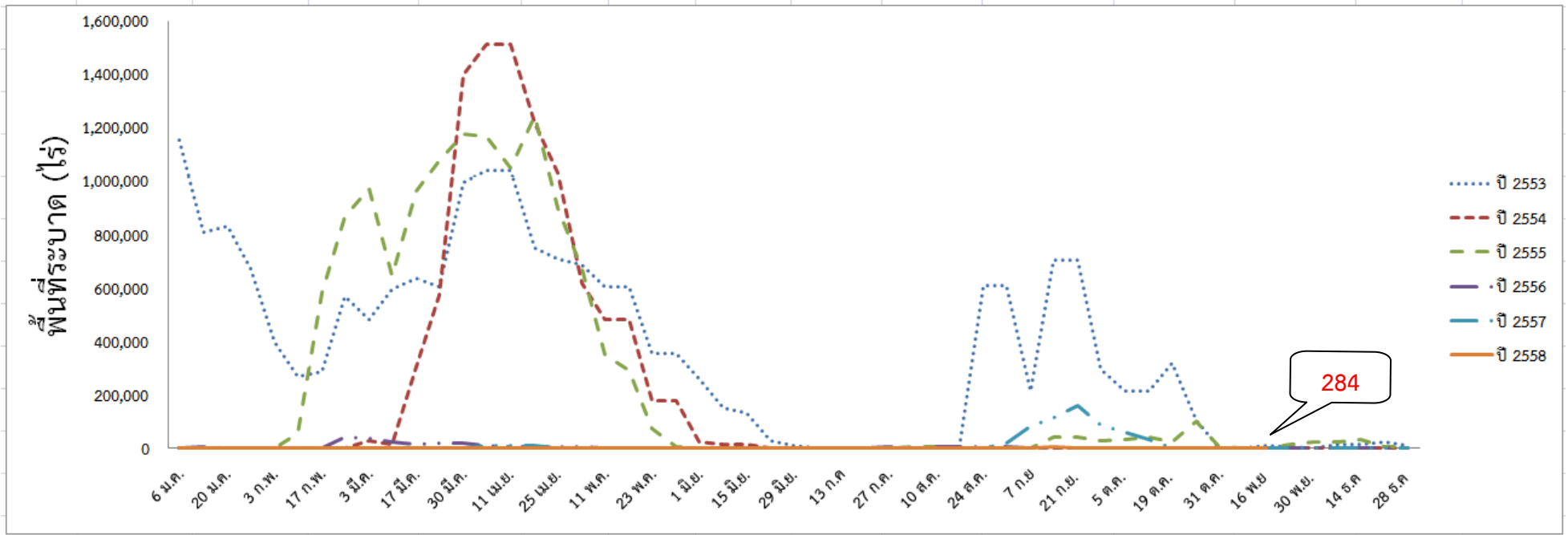
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๕ จังหวัด ๑,๗๘๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ และ ๓๔.๔๐ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๗๒ จังหวัด ๓,๔๐๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๐ และ ๖๕.๘๗ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๕ จังหวัด ๑,๗๖๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ และ ๓๔.๑๓ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ทาง <http://www.doae.go.th/> หรือ <http://www.ppsf.doae.go.th/>

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของเพลิงไหม้กระโดดสีน้ำตาล
ระหว่างปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๖/๒๕๕๗ กับ ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการระบาดของโรคใหม่
ระหว่างปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘

